

یادداشتهای بی تاریخ

صدرالدین الهی

E-mail: elahi1@aol.com • Fax: (925) 930-7868

به نقل از کیهان چاپ لندن

اشاره

موضوع ایران، احتمال حمله به ایران، جای ایران در نقشه جغرافیایی خاورمیانه، معضل ایران در مبارزات انتخاباتی ریاست جمهوری آینده آمریکا. تعبیر و تفسیرهایی که درست شبیه روح زدن مشق مدرسه است. نه تنها صفحات روزنامه های فارسی زبان، که مطبوعات معتبر جهان را پر کرده بلکه موضوع صحبت محافل و مجالسی است که زیر تابلیوی شناخته شده «چه خبر؟» سالهاست اعلام موجودیت کرده اند. فکر کردم دو نمونه از این مقالات را خلاصه کنم که هوای امروز این روزگار دست همه باشد. در کنار این دو مقاله یک نامه و یک فکس هم داشته ام از خوانندگان کیهان که هر کدام به نحوی دل نگرانیهای خود را از اوضاع و احوال روز برام نوشته اند. هیچکدام از این دو تن را نمی شناسم. نامه را آقای با اسم و رسم کامل از فرانسه فرستاده است. مفصل و طولانی و امضای خود را پای آن گذاشته و خواسته است اگر مطرح می کنم با اسم او باشد که بتواند جواب بدهد. فکس را از لندن آقای «فرهاد» برام فرستاده که نام خانوادگی خود را ذکر نکرده و بر بنده و کیهان خرده گرفته که چرا در جنجال توطئه بزرگ حمله به ایران خاموشیم. و نیز دو یادداشت درباره زیمباووه داریم با شباهتهایی که به راحتی می توان مورد قیاس قرار داد. بنابراین یادداشتهای این هفته بیشتر به صورت مقاله و یا درد دل های سیاسی خواهد بود به امید آنکه ملال انگیز نباشد.

(۱)

مشکل ایران

دیوید ایگناسیوس - هفته نامه واشنگتن پست - ۲۰ آوریل ۲۰۰۸

اظهارات روشن و بی پرده ژنرال دیوید پترائوس فرمانده کل قوای متفقین در خاورمیانه و رایان کروگر سفیر آمریکا در بغداد در جلسه بررسی مسأله عراق در سنای آمریکا از هر جهت در خور توجه است. این هر دو به صراحت و روشنی از ایران و نقش این کشور در عراق سخن گفتند و از «فعالیت های شیطنت آمیز تهران» و نیز «نفوذ ویرانگر» ایران در عراق حرف زدند و توضیح دادند که این اعمال تهران تا چه حد برای حیات حکومت بغداد خطرناک است. در جلسه سنا پیرامون جنگ عراق، این قلب اصلی ماجرا بود. در حالی که القاعده در عراق به کار خود ادامه می دهد، همچنان ایران به صورت خطر اصلی جهت آینده عراق مورد بحث قرار گرفت. حرف اصلی ژنرال پترائوس این بود که صورت فعلی جنگ عراق برای بقیه سال تغییر نمی خواهد کرد و آمریکا مجبور است به عملیات سرکوبگرانه خود همچنان ادامه دهد. مفهوم نهایی نظارت پترائوس و کراکر این بود که باید با شدت عمل تمام در محل باقی ماند و جلو ناامنی را گرفت. این اظهار نظر از نظر گاه یک فرمانده مستقل کاملاً پذیرفتنی است اما نباید فراموش کرد که بار ادامه جنگ بر دوش رئیس جمهوری بعدی خواهد بود. این در عین حال نشان دهنده آن است که مهار کردن آن نیز به گردن رئیس جمهور آینده آمریکاست. حالا سؤال این است که آیا دولت بعدی قادر به اصلاح وضعی که فرمانده و سفیر در مجلس طرح کرده

(۲)

خلاصه ای از یک نامه پیش به سوی افسردگی ملی حبیب الله روزبهان - فرانسه

آقای الهی گرامی

مطمئن هستم که شما که با کتاب و کاغذ فرانسوی سر و کار داشته و دارید کتاب مشهوری که خانم ژولیا کریستورا روانشناس و دانشمند برجسته بلغار مقیم فرانسه در سالهای پیش نوشته است، خوانده اید. منظوم کتاب «افسردگی ملی» یا La Depression Nationale است. این خانم در آن کتاب به حال و روز مللی پرداخته است که به یکی از دلایل قابل توجه از قبیل انقلاب، ورشکستگی اقتصادی، انحطاط اخلاقی، به ورطه افسردگی ملی در می افتند. چند شب پیش من بعد از خواندن دو اعلامیه که از طرف دو گروه سیاسی خارج از کشور دستم رسیده بود بدون تعارف دچار این افسردگی ملی شدم زیرا دیدم که نویسندگان این اعلامیه ها خود دچار این بیماری هستند. در هر دو اعلامیه کلمات و عبارات قلبیه به حدی بود که واقعاً معنا کردن آن برام مشکل می نمود و در عین حال می دیدم که هدف نویسندگان فقط این بوده است که خود را از ورطه چکنم به کمک عبارات مغلق و ظاهراً متفکرانه بیرون بکشند. راهیایی های هر دو اعلامیه حرفهای تکراری گروهی بود که با دو واقعیت بیگانه اند.

اول بعد از قریب سی سال قبول نکرده اند که چیزی عوض شده است. در ایران حکومتی دیگر بر سر کار است که قواعد بازی خود را دارد و در صحنه مراجعات و معاملات بین المللی به زبانی حرف می زند که تاکنون سابقه نداشته است.

دوم باز هم بعد از سی سال نتوانسته اند باور کنند که انسجام لازم برای تشکیل یک نیروی مخالف درخارج از کشور وجود ندارد و این دسته ها با اصطلاح قدیمی زمان شاه، گروهکهای بیش نیستند که هرلحظه بیم از هم پاشید نشان می رود. افسردگی ملی که عرض کردم از همین جا شروع می شود. گروه مهاجر افسرده است برای این که نمی توانند موجودیت خود را به عنوان نیروی مخالف کارآمد به جهانیان عرضه دارد. تفاوت بزرگی میان مخالفان امروز حکومت و مخالفان دوران شاه وجود دارد. در آن روزگار متوسط سنی مخالفان رژیم شاه حداکثر سی سال بود. یعنی نیرویی کارآمد، اهل عمل و مبارزه؛ و امروز نیروی مخالف حکومت، یک حد متوسط سنی بین چهل و پنج تا پنجاه دارد. به عبارت دیگر کسانی که حزب و کنگره و جلسه تشکیل

می دهند گروهی هستند که از جهت فعالیت عملی در فصل بازنشستگی بسر می برند و چون خود به این حقیقت دست یافته اند «افسردگی ملی» خود را پنهان می دارند و می خواهند نشان بدهند که در خط اول مبارزه هستند. به شما برنخورد. من در حدود سن و سال شما هستم و همکارانتان و همه کسانی که بظاهر مبارزه می کنند. این گروه مادام که از حمایت یک نسل بالنده و مبارز برخوردار نباشد جز سخنرانیهای پر طمطراق کار دیگری نمی تواند کرد. در داخل ایران نسلی بالیده و بالا آمده است که با معیارهای ما قابل شناسایی نیست. این نسل دچار بیماری بی اعتباری خود است و بنابراین با طرح حمله به جلو، تمام کسانی را که سد راهش می شوند کنار می زند. احتیاج به بهبود وضع آنها را وادار می کند که ناگزیر در یکی از جریانهای داخل مملکت قرار بگیرند و این درحالی است که جریانهای داخل از سوی گروههایی رهبری می شود که در نهایت با اصل حکومت مخالفتی ندارند و فقط اختلاف بر سر نحوه برخورداری از مواهب قدرت است. افسردگی ملی در نزد ساکنان خارج هنگامی به اوج می رسد که کارگزارانی از داخل به خارج می آیند و مدعی طرز تفکر تازه اند. اینها بعد از مدتی یا دستشان باز می شود و معلوم می شود که فرستاده مخصوص هستند یا حقیقتی در وجودشان هست و می آیند و می مانند و به جمع ما افسردگان افزوده می شوند. حکومت تهران اشتباه دوران شاه را تکرار نمی کند. در فکر جذب و جلب نیروهای مخالف در خارج از کشور نیست. برای مخالفان قسم خورده که ظاهراً پشیمان شده اند، از تهران فرمان مدیر کلی و وزارت نمی فرستد. اصلاً نیازی به جلب و جذب این مخالفان که در روزی دورتر احتمالاً بر سر خواهند داشت، ندارد.

برای آنها اصلاً مهم نیست که این آقا استاد تمام وقت فلان دانشگاه است یا محقق برجسته فلان انستیتو. برای آنها افرادی که ادعای بیش از تصور داشته باشند البته در پناه معلومات و یا تخصص خود، یا از دایره مجاز بیرون بگذارند حکم هیچ را دارند. مثل صفری هستند که بدون عدد معنایی ندارند. اصطلاحی درست کرده اند که شما حتماً شنیده اید. «خودی» و «غیرخودی». این اصطلاح در معنای این که کسی به قانون اساسی یا ولایت فقیه پای بند است نیست. آنها از خودی و غیرخودی کسی را اراده می کنند که سیستم را قبول کرده است یا نکرده است. جای اما و چرا هم باقی نمی گذارند.

رژیم در طول این سالها آدمهای خود را ترتیب کرده و سرکار گذاشته است. شما را به شرطی می پذیرد که برابر استانداردهای او باشید و مهمتر از همه در سن و سالی باشید که بتواند از نیروی شما استفاده کند. من معتقدم که نسل شما و من و دو نسل بعد از ما بهتر است به فضایی که در آن زندگی می کنیم عادت کنیم و با ادعای مبارزه، برافسردگی ملی نیفزائیم.

(۳)

بازی تازه ایران

دو مقاله نیویورک تایمز - ۱۱ آوریل ۲۰۰۸

پرزیدنت احمدی نژاد با اعلام این که تهران سانترفیوهای خود را به سه برابر افزایش خواهد داد سنگ تازه ای در بر که پرتلاطم حوادث ایران و خاورمیانه انداخت و به این طریق مسأله امنیت منطقه را بار دیگر مطرح ساخت. آنچه موضوع را بیش از هر چیز دیگر نگران کننده می سازد این است که تقریباً همه بر این امر اتفاق نظر دارند که ایران روز به روز به طرف ساختن سلاح اتمی گام تازه ای بر می دارد و این موضوع پیش می آید که چرا قدرتهای بزرگ راهی برای مهار ایران ندارند و نمی توانند یک استراتژی یگانه برای این کار طرح کنند؟ پاسخ این سؤال محتاج به شگافتن بیشتر ماجراست.

دنباله مطلب در صفحه ۲۳

جمعیت ایرانی حقوق بشر برگزار می کند

اولین سمینار بررسی موانع تحقق و رعایت حقوق بشر در ایران

20-22 ژوئن 2008، سن حوزة، کالیفرنیا، San Jose, City Hall

19:30-19:00 سخنرانی: پیش شرطهای زیر بنایی رعایت حقوق بشر در ایران - دکتر عبدالکریم لاهیجی

یکشنبه 22 ژوئن:

10:00-12:00 - هشتمین میزگرد: حقوق بشر در روابط بین الملل

دکتر منصور فرهنگ - دکتر عبدالکریم لاهیجی - محمد رضا معینی - دکتر هادی قائمی

12:00-14:00 ناهار

14:00-17:00 - نهمین میزگرد: جنبشهای نوین اجتماعی و کار در ساختارهای شبکه ای پرستو فروهر - آرشام پارسی (سازمان همجنس گرایان ایرانی)، سهیلا وحدتی (کمپین بر علیه سنگسار)، محمدرضا معینی (از سازمان بین المللی گزارشگران بدون مرز)، حسین ماهوتیها (کانون دفاع از حقوق بشر)، گرداننده دکتر علیرضا عزیز (عضو سابق عفو بین الملل)

17:00-17:30 - برنامه اختتامیه

ورود به برای شرکت در سمینار سه روزه 50 دلار و شرکت یکروزه و دانشجوئی 30 دلار است.

برنامه شام و موسیقی 20 دلار میباشد. لطفاً چک خود را در وجه ISHR و به آدرس زیر بفرستید:

Iranian Society for Human Rights

Info: (408) 275-9836 • www.humanrightsforiran.org

529 North 6th Stree, San Jose, CA 95112

فرم ثبت نام برای شرکت در سمینار
نام و نام خانوادگی:
شماره تلفن:
ایمیل:
آدرس: